

Nov raziskovalni program P4-0430 Gozdno-lesna veriga in podnebne spremembe: prehod v krožno biogospodarstvo

Na področju 4.01 (gozdarstvo, lesarstvo in papirništvo) v okviru vede biotehnika smo konec lanskega leta dobili potrjen nov raziskovalni program P4-0430 Gozdno-lesna veriga in podnebne spremembe: prehod v krožno biogospodarstvo. Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) bo raziskovalni program P4-0430 financirala za obdobje šestih let v letnem obsegu 4250 raziskovalnih ur cenovne kategorije A letno. Začetek financiranja je 1. 1. 2022.

Skupen cilj novega raziskovalnega programa P4-0430 je identifikacija trenutnih izzivov znotraj gozdno-lesne verige vrednosti (od stoječih dreves do končnih izdelkov) in iskanje optimalnih rešitev na podlagi znanja in razpoložljivih virov (laboratoriji in podatkovne zbirke) treh raziskovalnih organizacij: Gozdarskega inštituta Slovenije, Univerze v Ljubljani, Biotehniške fakultete in Zavoda za gradbeništvo Slovenije. Raziskovalci teh treh organizacij prvič oblikujemo raziskovalno skupino z namenom zagotovitve medsektorskega (gozdarstvo, lesarstvo, gradnja z lesom) in inovativnega pristopa za doseganje zastavljenih ciljev ter povezovanje skupine z industrijo.

Program je organiziran v petih delovnih sklopih (DS): DS1: sodobno gojenje gozdov za višjo kakovost gozdnih proizvodov, DS2: lastnosti lesa in izboljšani materiali na osnovi lesa, DS3: učinkovita raba lesa v gradbeništvu, DS4: gozdno-lesni sektor v biogospodarstvu ter DS5: projektno vodenje in diseminacija. Teme, ki jih naslavljamo v novem programu, so slabo raziskane, vendar imajo velik aplikativni potencial. Zastavljeni cilji zahtevajo sodelovanje več institucij v smislu zagotovitve

potrebnih kompetenc in raziskovalnih zmogljivosti. Vsak delovni sklop sestavljajo raziskovalci vseh treh raziskovalnih organizacij z namenom zagotovitve izmenjave znanja in raziskovalnih idej med raziskovalci z različnim ozadjem. Takšno ustvarjalno okolje je osnova za raziskovanje širokih interdisciplinarnih raziskovalnih vprašanj in uporabo novih tehnik v gozdno-lesni vrednostni verigi. Interdisciplinarni pristop ter nacionalno in mednarodno sodelovanje bodo eden temeljnih kamnov novega raziskovalnega programa P4-0430. Vsebine P4-0430 so komplementarne obstoječim raziskovalnim programom na tem področju, zato si bomo prizadevali za plodno in uspešno sodelovanje.

Gozdarski sektor je eden izmed ključnih sektorjev pri prehodu v nizkoogljično in podnebju prijazno gospodarstvo. Navkljub visokemu deležu gozdnatosti in bogatim naravnim virom ostaja ta sektor v Sloveniji premalo izkoriščen. A vendarle so njegov potencial prepoznali tudi oblikovalci politik, saj je les v zadnjih letih opredeljen kot nacionalni strateški vir zaradi njegove pomembnosti kot materiala in vira energije. S podporo trajnostnemu gospodarjenju, celovitemu varovanju gozdnih virov in biotske raznovrstnosti ter z uvažanjem okolju prijaznih, družbeno sprejemljivih in ekonomsko upravičenih izdelkov in delovnih procesov na osnovi lesa bodo aktivnosti P4-0430 usmerjene k povečanju prispevka gozdno-lesne verige k nacionalnemu gospodarstvu.

Jožica GRIČAR, vodja P4-0430